

REFERAT Miljø- og Naturudvalget 2018-2021 d. 16-09-2019

Mødedato Mandag d. 16. september 2019 kl. 17:00

Mødested Udvalgsværelse 4

Mødedeltagere Bruno Hansen, Henrik Nielsen, Jesper Kiel, Søren Kongegaard, Pia Dam, Birger Jensen, Jens Munk

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Godkendelse af varmepumper på Bodøvej 13.....	4

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

17/29659

Beslutning i Miljø- og Naturudvalget den 16-09-2019

Dagsorden godkendt.

Punkt 2: Godkendelse af varmepumper på Bodøvej 13

18/28894

Beslutningstema

Byrådet godkendte den 27. august 2019 en ansøgning fra Svendborg Fjernvarme om at etablere et varmepumpeprojekt med under 5 tons ammoniak på Bodøvej 13. På baggrund af ønske fra Svendborg Fjernvarme om at ændre projektet til et anlæg med over 5 tons ammoniak, blev Miljø- og Naturudvalget den 3. september 2019 orienteret om principper for administrationens sagsbehandling i forhold til et anlæg med over 5 tons ammoniak. I forlængelse heraf ønskede Miljø- og Naturudvalget at afholde et ekstraordinært møde med et beslutningspunkt på dagsordenen forud for Byrådsmødet den 17. september 2019.

Idet Svendborg Fjernvarme endnu ikke har fremsendt en ansøgning om et nyt anlæg, men forventes at gøre det, skal der træffes fornyet principbeslutning vedrørende et varmepumpeprojekt med mere end 5 tons ammoniak. I den forbindelse skal der tages stilling til, hvorvidt naboarealet Bodøvej 20, der anvendes til motocrossbane, er arealfølsom anvendelse i risikobekendtgørelsens forstand. Dette har betydning i forhold til, om virksomhedens nye ønsker om mere ammoniak i anlægget, skal behandles efter risikobekendtgørelsen.

Indstilling

Direktionen indstiller

- at Teknik- og Erhvervsudvalget træffer beslutning til endelig godkendelse i Byrådet om,
- at området med tilskuerarealer ved motocrossbanen skal betragtes som arealfølsom anvendelse i forhold til særreglen om ammoniak (> 5 tons ammoniak), og at anlægget dermed bliver en risikovirksomhed

eller

- at området med tilskuerarealer ved motocrossbanen skal betragtes som ikke arealfølsom anvendelse i forhold til særreglen om ammoniak (> 5 tons ammoniak), og at anlægget dermed ikke bliver en risikovirksomhed.
- at Miljø- og Naturudvalget træffer beslutning til endelig godkendelse i Byrådet om at principgodkende et varmepumpe projekt med over 5 tons ammoniak under forudsætning af, at Svendborg Fjernvarme indsender opdateret ansøgning om projektgodkendelse og fornyet kommunegaranti.

Sagsfremstilling

Ved byrådsmøde 27. august 2019 blev projektforslaget om varmepumper på Bodøvej 13 vedtaget med bemærkning om,

”.. at såfremt det konkrete anlæg ændres til at være ammoniakbaseret, skal der ske fornyet sagsbehandling af såvel anlæggets godkendelse som lånegaranti.”

Svendborg Fjernvarme (SFV) har i fremsendt projektforslag forelagt et kombi-anlæg som indeholder både ammoniak og glykol som drivmiddel. Et sådant kombi-anlæg vil kunne udformes i et antal af varianter, men det afgørende for, om plangrundlaget er opfyldt ved en placering på Bodøvej 13, vil være, at tærskelværdien på 5 tons ammoniak ikke overskrides.

Et sådant anlæg kan placeres i området, uanset de omgivende arealers anvendelse.

Overskrides mængden på 5 tons ammoniak vil anlægget kunne blive omfattet af risikobekendtgørelsens særregel om ammoniak og chlor, hvis der samtidig ligger arealfølsom anvendelse indenfor en radius af 200 meter.

På Bodøvej 20 ligger der et rekreativt område ca. 100 meter NØ for Svendborg Fjernvarmes areal. Dette område anvendes til motocrossbane.

Af deres miljøgodkendelse fremgår det, at udover de to ugentlige træningsdage har motocross'en tilladelse til afholdelse af 6 årlige arrangementer. Det drejer sig her om løb, som blandt andet indbefatter afholdelse af en del af Danmarksmesterskabet.

Specielt ved disse arrangementer opholder der sig en stor menneskemængde indenfor de 200 meter fra de planlagte varmepumper.

Da der kan være store økonomiske fordele i at have et større ammoniakindhold i varmepumperne, har SFV (se bilag med mailkorrespondance af 5. september og frem til 13. september 2019 samt bilag med notat fra afholdt møde den 12. september 2019) ønsket, at Svendborg Kommune tager direkte stilling til, om risikobekendtgørelsens særregel om ammoniak vil finde anvendelse i forhold til et ændret projekt, hvor der indgår mere end 5 tons ammoniak. Det indebærer, at Svendborg Kommune skal tage stilling til de omgivende arealers følsomhed.

Særregelns formulering omkring arealfølsomhed er ikke fuldt udtømmende og det er derfor kommunen, der skal afgøre, om den givne aktivitet er at betragte som arealfølsom.

På den baggrund har administrationen indhentet forskellige udtalelser fra relevante eksperter og myndigheder (Bilag 1-5 refererer til disse udtalelser):

1. Advokatfirmaet Horten har udarbejdet et notat, der konkluderer, at det ikke kan afvises, at der er tale om arealfølsom anvendelse og rådgiver derfor til anvendelse af forsigtighedsprincippet. Horten anbefaler at kontakte Miljøstyrelsen.
2. Miljøstyrelsen er bedt om en vejledende udtalelse, og har konkluderet, at selvom der i særreglen er lempelser ift. følsom arealanvendelse er definitionerne ikke udtømmende. Vurderingen må foretages af kommunen ud fra de konkrete forhold. I tvivlstilfælde kan de øvrige risikomyndigheder, herunder Beredskabet, inddrages.
3. Beredskab Fyn har i sin udtalelse vurderet, at der er tale om mange mennesker, når der afholdes stævner på motocrossbanen. Risikobekendtgørelsen gælder for arealanvendelse, hvor mange mennesker opholder sig. Der er tale om tilskuere, der ikke nødvendigvis er kendte med flugtvejene og derved ikke nødvendigvis kan bringe sig i sikkerhed ved egen hjælp. Beredskab Fyn vurderer dermed, at der er tale om arealfølsom anvendelse.
4. Svendborg Kommunes miljømyndighed har besigtiget motocrossbanen den 8. september 2019, hvor der blev afholdt DM-løb. Der var mere end 1000 tilskuere samlet til arrangementet og anslået 2-300 officials og deltagere. Langt hovedparten af tilskuerne befandt sig i de sydvestlige områder af banen, og lydforholdene var vanskelige ift. at høre en alarm. Adgangsvejen er en blind vej, og parkering sker i den sydvestlige del af området, hvilket begrænser flugtvejen. Det er på baggrund af den konkrete besigtigelse den kommunale miljømyndigheds vurdering, at motocrossbanen er arealfølsom anvendelse i forhold til risikobekendtgørelsens særregel om ammoniak, idet en stor menneskemængde i det fri netop ville være udsat i forhold til den potentielle fare (en luftbåren giftig ammoniaksky).
5. Det er planmyndighedens vurdering, at de specifikke aktiviteter på den konkrete motocrossbane på Bodøvej skal betragtes som særligt risikofølsom arealanvendelse (arealfølsom anvendelse). Planmyndighedens vurdering i forhold til enkeltboliger indenfor en 200 meters radius fra et anlæg med mere end 5 tons ammoniak vil ikke udløse

klassificering som risikovirksomhed jf særreglen for ammoniak og chlor i risikobekendtgørelsen. Det er alene et sammenhængende boligområde, som vil udløse særreglen. Derfor vil de to boliger nordvest og vest for det ansøgte projekt ikke udløse særreglen. Der er ikke boliger i det øvrige område, men enkelte boliger i industriområdet ville heller ikke være omfattet af særreglen. Såfremt SFV betragtes som en risikovirksomhed skal al planlægningen indenfor en radius på 500 meter ske i samarbejde med og efter godkendelse fra risikomyndighederne (Miljømyndigheden, Beredskab og Politi).

På baggrund af de indhentede oplysninger, kan der samlet opstilles følgende argumenter for og imod at betragte motocrossbanen som arealfølsom anvendelse.

Følgende taler imod, at området skal betragtes som arealfølsomt:

- Motocrossbaner er ikke specifikt nævnt i særreglen
- Særreglens bestemmelser om arealfølsom anvendelse skal tolkes mere lempeligt end de generelle bestemmelser i risikobekendtgørelsen.
- Der foregår ikke overnatning for mange mennesker på motocrossbanens arealer
- Der er ikke boliger i området.

Følgende taler for, at området skal betragtes som arealfølsomt:

- Ved store arrangementer er mange mennesker samlet (over 1000)
- Alarmering er vanskelig gjort af larmende aktivitet
- Publikum til arrangementer kan ikke forventes at kende til flugveje
- Evakuering i området er umiddelbart vanskelig (blind vej og adgangsvej i farens retning)
- Ammoniak vil i en uheldssituation være luftbåren og kan være dødelig selv i mindre koncentrationer. Menneskemængden kan dermed blive udsat for påvirkning, da de opholder sig i det fri.

Administrationen vurderer samlet set på baggrund af ovenstående, at motocrossbanen skal betragtes som arealfølsom anvendelse i forhold til særreglen om ammoniak. Det vil sige, at så længe afstanden mellem motocrossbanens tilskuerarealer og det kommende varmepumpeanlæg er mindre end 200 meter, vil anlægget skulle sagsbehandles efter risikobekendtgørelsens regler.

Såfremt Svendborg Fjernvarme bliver en risikovirksomhed, skal al planlægningen indenfor en radius på 500 meter ske i samarbejde med og efter godkendelse fra risikomyndighederne.

I forhold til de tre scenarier, der er oplistet i tidligere fremsendte notat til Byrådet 30. august 2019 og i orienteringspunkt på MNU's møde 3. september 2019 giver det følgende muligheder for Svendborg Fjernvarmes anlæg af varmepumpeprojekt:

1. Anlæg på mindre end 5 tons ammoniak udgør ikke en risikovirksomhed

Det hidtil ansøgte projekt indebærer et "kombi-anlæg" som indeholder mindre end 5 tons ammoniak, hvilket betyder at virksomheden ikke bliver en risikovirksomhed. Et sådant anlæg betragtes som et kombi-anlæg, hvor drivmidlet er en kombination af ammoniak og glykol (ved den ansøgte størrelse varmepumpe på 15-20 MW vil hovedparten af drivmidlet således være glykol).

Administrationen vurderer, at der i løbet af 3-5 måneder kan gives miljøgodkendelse og spildevandstilladelse.

Dette scenarie er derfor fuldt dækket ind i Byrådets beslutning den 27. august 2019.

2. Anlæg på mere end 5 tons ammoniak, og mere end 200 meter til arealfølsom anvendelse udgør ikke en risikovirksomhed

Et projekt med over 5 tons ammoniak vil ikke udløse krav om behandling som risikovirksomhed, medmindre der forefindes en følsom arealanvendelse indenfor 200 meter fra anlægget. Er der mere end 200 meter til arealfølsom anvendelse, vil der kunne etableres et ammoniakanlæg større end 5 tons, uden at virksomheden bliver omfattet af risikobekendtgørelsen.

Dette vil kunne opnås, såfremt et af de følgende tre forhold er opfyldt:

- Byrådet vurderer, at motocrossbanen ikke er arealfølsom anvendelse
- SFV flytter placeringen af det planlagte ammoniakanlægget, så der opnås en afstand over 200 meter
- Motocrossbanens tilskuerareal flyttes, så der opnås en afstand over 200 meter.

Svendborg Fjernvarme vil skulle indsende et opdateret projektforslag og opdateret ansøgning om kommunegaranti. Projektforslaget og kommunegarantien vil skulle behandles på ny i såvel Miljø- og Naturudvalget, økonomiudvalget og Byrådet.

Administrationen vurderer, at der i løbet af 3-5 måneder kan gives miljøgodkendelse og spildevandstilladelse.

3 Anlæg på mere end 5 tons ammoniak, og med mindre end 200 meter til følsom arealanvendelse udgør en risikovirksomhed

Et projekt over 5 tons ammoniak placeret med mindre end 200 meter til arealfølsom anvendelse vil indebære at virksomheden bliver en risikovirksomhed med den nuværende planlagte beliggenhed. Der skal udarbejdes sikkerhedsdokument, som skal afstemmes med øvrige sikkerhedsmyndigheder (Beredskab Fyn og Politiet).

Svendborg Fjernvarme vil skulle indsende et opdateret projektforslag og opdateret ansøgning om kommunegaranti. Projektforslaget og kommunegarantien vil skulle behandles på ny i såvel Miljø- og Naturudvalget, økonomiudvalget og Byrådet.

Administrationen vurderer, at der i løbet af 4-8 måneder kan gives miljøgodkendelse og spildevandstilladelse.

For scenarie 1 og 2 vil byggetilladelsen kunne gives før endelig tillæg til miljøgodkendelse såfremt der ansøges herom. For scenarie 3 skal der foreligge et gennearbejdet sikkerhedsdokument godkendt af alle risikomyndigheder, inden der kan gives byggetilladelse.

For alle tre scenarier skal virksomheden udarbejde udførligt teknisk dokumentation for at ammoniakanlægget etableres og drives sikkerhedsmæssigt forsvarligt. Administrationen stiller relevante vilkår om indretning og drift i tillæg til miljøgodkendelsen.

Økonomiske og erhvervmæssige konsekvenser

Byrådet har på mødet 27. august 2019 godkendt Svendborg Fjernvarme A.M.B.A. s anmodning om kommunal garanti for byggekredit/20 årigt lån på 60,5 mio. kr. til fase 1 (2019/20) af etablering af luft / vand varmepumpeanlæg.

Der vil efterfølgende blive ansøgt (i år 2020) om kommunal garanti for byggekredit/20 årigt lån på op til 39,5 mio. kr. til fase 2. Beløbet er bl.a. afhængig af, om der opnås en forventet energibesparelse på cirka 20 mio. kr., dvs. en samlet garanti for lån på op til 100 mio. kr.

Efter gældende praksis opkræves Svendborg Fjernvarme A.M.B.A. garantiprovision på markedsvilkår. Bidragssatsen i forbindelse med dette projekt er for nærværende fastsat til 0,5 % årligt af restgælden pr. 31.12.

Fjernvarmens behov for lånegaranti er uændret for de 3 scenarier.

Såfremt SFV bliver en risikovirksomhed, vil en mindre del af kommunens erhvervsareal (cigaren) langs motorvejen blive påvirket, så det udelukker planlægning af arealfølsom anvendelse i fremtiden.

Lovgrundlag

Bek. Nr. 372 af 25. april 2016 - Risikobekendtgørelsen

Risikohåndbogen, version 2 opdateret 30. november 2018 elektronisk publikation fra Miljøstyrelsen

Bek. Nr. 371 af 21. april 2016 – Bekendtgørelse om planlægning omkring risikovirksomheder

Beslutning i Teknik- og Erhvervsudvalget den 16-09-2019

Flemming Madsen (A) bragte følgende beslutningsforslag til afstemning:

Det indstilles til Byrådets endelig godkendelse, at området med tilskuerarealer ved motocrossbanen skal betragtes som arealfølsom anvendelse i forhold til særreglen om ammoniak (> 5 tons ammoniak), og at anlægget dermed bliver en risikovirksomhed.

Det bemærkes, at såfremt SFV flytter placeringen af det planlagte ammoniakanlægget, så der opnås en afstand over 200 meter eller at Beredskab Fyn på anden vis kan godkende området som ikke arealfølsomt, vil der kunne etableres et ammoniakanlæg større end 5 tons, uden at virksomheden bliver omfattet af risikobekendtgørelsen.

For stemte 4 medlemmer: Flemming Madsen (A), John Arly Henriksen (A), Torben Frost (A), Niels Christian Nielsen (A).

Imod stemte 5 medlemmer: Jens Munk (Løsgænger), Jens Erik Laulund Skotte (Ø), René Haahr (V), Lars Erik Hornemann (V), Palle Fischer (C).

Lars Erik Hornemann (V) bragte følgende beslutningsforslag til afstemning:

Det indstilles til Byrådets endelige godkendelse, at området med tilskuerarealer ved motocrossbanen skal betragtes som ikke arealfølsom anvendelse i forhold til særreglen om ammoniak (> 5 tons ammoniak), og at anlægget dermed ikke bliver en risikovirksomhed.

Det bemærkes, at det er en forudsætning for endelig miljøgodkendelse, at SFV i dialog med motocross bane etablerer en sikker flugtvej samt effektivt alarmeringssystem. Omkostningerne hertil bekostes af SFV.

For stemte 5 medlemmer: Jens Munk (Løsgænger), Jens Erik Laulund Skotte (Ø), René Haahr (V), Lars Erik Hornemann (V), Palle Fischer (C)

Imod stemte 4 medlemmer: Flemming Madsen (A), John Arly Henriksen (A), Torben Frost (A), Niels Christian Nielsen (A).

Forslaget var dermed vedtaget.

Afbud fra Per Nykjær (V). Som suppleant deltog Lars Erik Hornemann (V).

Beslutning i Miljø- og Naturudvalget den 16-09-2019

Miljø- og Naturudvalget godkendte indstillingen.

For stemmer 5 medlemmer: Bruno Hansen (F) , Henrik Nielsen (C) , Jesper Kiel (Ø), Birger Jensen (V), Jens Munk (Løsgænger)

Imod stemmer 2 medlemmer: Søren Kongegaard (A), Pia Dam (A)

Mindretallet (A) bemærker følgende:

Vi vil betragte motocrossbanen som arealfølsom, jf. udtalelser fra de berørte myndigheder, og derfor kan anlægget over 5 tons ikke principgodkendes.

Bilag

Mail fra Horten 27 august 2019

Vejledende udtalelse fra Miljøstyrelsen 4. september 2019

Udtalelse fra Beredskab Fyn af 10. september 2019

Notat fra miljømyndigheden: Besigtigelse af motocross 8. september 2019

Notat fra planmyndigheden 13. september 2019

Mailkorrespondance af 05.09.2019 og frem til 13.09. 2019

Notat fra møde SFV og SK den 12 september 2019_CaseNo18-28894 - Notat fra møde SFV og SK den 12 september 2019_CaseNo18-28894.docx